

Педагог һәм остаз елында Ботен-россия педагогик династияләрен барлыйлар. Нәселле педагоглар, гаиләләрендә буыннан-буынга тапшырыла торган тәҗрибә турында проектлар тозеп, конкурсларда катнашалар. Үткән ел узган утырышларнын берсендә Россия мәгариф министры Сергей Кравцов болай дигән иде: «Кайбер гаиләләрдә буыннан-буынга укытучы хезмәтенә мәхәббәт һәм хөрмәт бирелә - бу уникаль педагогик династияләр, алар ботен ил буенча 500 дән артык. Мондый гаиләләрнен тарихлары һәркемгә билгеле булырга, үсеп килүче буын, булчак педагоглар очен үрнәк булырга тиеш». Шулай, укучыларга мәхәббәт белән караган, ижади якин килеп хезмәт иткән Надия Хосәен кызы (Сюняева-Кильдеева) белән Шакир улы Рәстәм Кильдеев педагоглар династиясе вәкилләре гаиләсенен дәвамчысы, бүген Саранск шәһәре «Республиканский лицей»да тырышып укучыларга чит телләр буенча белем бирүче Рәстәм кызы Наилә Ларина мен елдан арткан династия турындагы проект эше белән Ботенроссия конкурсында катнаша. Сөзгә бу династия турында горурланып ишеттерергә телибез.

- Нәсел агачы - шөжәрәне барлаганда, зур горурлык хисләре кичердек. Гомерләрен могаллимлек эшенә багышлаган, бездә дә бу эшкә мәхәббәт уяткан әби-бабаларыбызнын, абый-апаларыбызнын тормыш юллары бездә соклану һәм кызыксыну уятты. Дистә еллар буена эстафета булып күчә барган әлегә һөнәргә безнен гаиләнен мәхәббәте әле дә сүнми, сүрелми. Һәм без үзебезнен нәкъ менә шушы олугъ, хөрмәтле, затлы нәселдән булуыбыз белән чын күнелдән горурланабыз. Чыннан да, бар нәрсәнен башлангычы - Укытучы кулында. Укытучыга да, атаклы галимгә дә, тозучегә дә беле

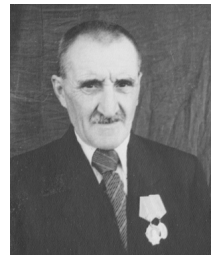

мне Укытучы бирә. Кешелек барында бу һөнәр яшәчәк, - ди әнгәмәдәшем Наилә Рәстәм кызы. - Безнен укытучылар династиясенен чишмә башы XIX гасырга барып тоташа. Укытучы һөнәрнен сайлаучы күнел юмартлыгына, эчке байлыкка

ия булырга, үз эшен бирелеп башкаручы булырга тиеш. Гомерләрен балаларга белем һәм тәрбия бирүгә багышлаган Кильдеевлар-Тумпаровлар укытучылар династиясенен гомуми эш станы 739 ел, ә әнием ягы Сюняевлар гаиләсенен - 485 ел. Барлык туганнарым кан буенча гына түгел, ә олы йорәкле, эш соючәнлелеге, югары әхлак сыйфатлары белән дә туганнар.

Сүземне бабамнын әтисе Алимбек Кильдеевтан башларга телім. Ул Кадошкино районы Большие Поляны авылында акыллы, белемле һәм зур хормәткә ия кеше булган. Якташларын мәдрәсәдә гарәп теленә ойрәткән. Алимбек улы Шакирга, минем бабакаема, хормәт йозеннән “Ага” дип кушамат биргәннәр, чонки ана яше-карты кинәш белән килгән. Ә бабамнын оч улы да озак еллар директор вазыйфасын үтәгәннәр: Равиль Шакир улы (Почетная грамота РМ) – 6 ел Инсар медучилище директоры, әтием Рәстәм Шакир улы (Почетный работник просвещения РФ) - 28 ел авылыбыз Большие Поляны мәктәбе директоры иде, Рашид Шакир улы (Почетная грамота РМ) – Краснослободск зоо-ветеринар техникумынын 30 ел директоры булган. Гаиләмнен урам кушаматы да - “директорлар”. Мәсәлән, “директор хатыны” әнием Надия Хосәен кызы, “директор кызы” мин - Наилә Рәстәм кызы... Әйе, әйтүе генә жайлы директор кызы, дип. Директор кызы булу бик авыр иде ул. һәрвакыт яхшы укырга кирәк, тәртибен дә үрнәк булырга тиеш. Ин беренче булып укытучы кушканнарны да син үтәргә тиеш, беркайчан да сүз тынламыйча утыра алмыйсын. Әтием белән әнием мине шундый булырга ойрәтте. һонәри осталыклары, хезмәтенә бирелгәнлекләре, балаларны яратулары, тыйнаклыклары нәтижәсендә алар хезмәттәшләренен һәм ата-аналарнын, балаларнын хормәтен казандылар. Гаиләм династиясенен күбесе олы бүләкләр ияләре. Муся улы Мохәммәтжан Кильдеев белән Мирза кызы Әйшә Кильдееванын, Татарстаннын Балтач районы Сосна мәктәбе укытучыларынын фидакарь педагогик хезмәтләре

Ленин ордены белән бүләклән. Мәгариф эшендә тынгысыз хезмәте очен, Мордовиянен Кадошкино районы Большие Поляны урта мәктәбе укытучысы, директоры Роза Али кызы Тумпарова Мордовиянен атказанган укытучысы исеменә лаек; Адилә Хасян кызы Сюняева - Узбекистаннын атказанган укытучысы, Эльвира Әхмәтжан кызы Усманова - Татарстаннын атказанган укытучысы. Минем бабам Алимбек улы Шакир - Россиянен почетлы хезмәткәре, әнием Надия Хосәен кызы – Россия мәгариф отличнигы... Лев Николаевич Толстой әйткәнчә: “Әгәр укытучы эшен генә яратса - ул яхшы укытучы булачак.

Әгәр укытучынын әтисе, әнисе кебек укучыга мәхәббәте генә булса, ул барлык китапларны укыган, әмма эшне дә, укучыларны да яратмаган укытучыдан яхшырак булачак. Әгәр дә укытучы үзендә эшкә һәм укучыларга мәхәббәтне берләштерә икән, ул - камил укытучы...” Камил укытучылар династиясе вәкиле мин. Киләчәктә укытучылар династиясе дәвам ителер дип уйлыйм. Гаиләдә балалар да әти-әниләренен эшен күрәп, укытучы хезмәтенә хормәт белән үсәләр.

Бу сүзләр белән килешәм, чонки 1000 елдан артык хезмәт стажлары булган педагоглар династиясенен ышанычлы дәвамчысы Наилә Рәстәм кызы Ларина.

Наилә НАСЫРОВА